

Như Khúc Nhạc Buồn

Truyện Dài Dư Thị Diễm Buồn

Chương Ba

Cần Thơ mấy hôm rày trở mùa. Gió hắt hiu lạnh lạnh, ngày này qua ngày kia cả bầu trời mây xám giăng giăng u ám, mưa cứ rỉ rả từng giọt nghe chùng lười biếng rười rượi. Từ chiếc máng xối, âm thanh cách khoảng của tiếng mưa lon ton, lon ton chảy đều đều xuống, và loàn ra làm ẩm ướt ngập lên những chiếc lá rơi nằm chết tênh hênh trên mặt đất... Cây bã đậu già xanh lá lúa thừa, và trên dây đèn điện thẳng hàng ngoài đường... Những con chim se se đậu sát, rúc đầu vào cánh như che chở, và sưởi ấm cho nhau...

Thúy Minh thờ dài nhìn ngoại cảnh ảm đạm! Nội tâm chòng chành lặn ngụp trong nỗi khổ đau rã rời! Rồi cô thờ dài tự nghĩ và an ủi cho mình, dù có than khóc chi đi nữa thì thực tế vẫn là thực tế, chẳng đổi thay được gì. Thúy Minh ơi! Nhưng khi nhớ đến Ái Bình đứa con yêu quý của mình, thì bỗng phẫn và tình thương yêu con của một người mẹ đã san bằng hết mọi thứ. Cô trở về với bỗng phẫn và trách nhiệm làm mẹ của mình từ bấy lâu nay. Cô lấy dần lại bình tĩnh, phấn chấn tinh thần để có sức làm việc mà sống khỏe, sống vui bên con.

Kể từ sau lần Thúy Minh chạm trán với quân nhân vào đường đường đến thăm vợ đó. Mặc dù ông ta không biết gì và cũng không thấy cô, nhưng Thúy Minh hết sức cẩn thận. Khi ra đường nón lá lúc nào cũng che khuất mặt trong hai buổi đi về. Cô luôn né tránh những chỗ đông người... Tất cả những chuyện chợ búa mua thức ăn, hay mua những thứ cần thiết trong nhà, cô đều nhờ và giao cho vú Phiến. Tại sao cô y tá Thúy Minh, như là người đang trốn chạy việc gì đó vậy? Không biết! Phải, không ai hiểu được nỗi thâm kín trong lòng cô! Một phụ nữ trẻ đẹp, sống lặng lẽ âm thầm như một chiếc bóng với đứa con gái nhỏ và bà vú trong ngôi nhà bên bờ sông vắng ít ai để ý đến, dù là xóm chòm.

Cần Thơ hay Tây Đô là đại diện cho Nam Kỳ Lục Tỉnh. Thị trấn này luôn rộn ràng, muôn hồng ngàn tía, phồn thịnh. Ở đây chỉ thua Hòn Ngọc Viễn Đông của Sài Gòn thôi. Nhưng Cần Thơ êm đềm an bình, dân Cần Thơ đại đa số còn giữ được tấm lòng chân chất, thật thà... ảm áp tình người của dân miền Lục Tỉnh! Cho dù vậy, nhưng những chuyện trái ngang, phiến toái của cuộc đời, đôi khi vẫn đeo dính theo kiếp con người không mấy ai tránh khỏi!

Lệ, cô con của thương gia giàu có, và nổi tiếng ở các tỉnh miền Hậu Giang. Ngoài mấy cửa hàng bán máy may, gấm vóc ở dãy phố chợ dọc bến

Đến vùng đất hiền hòa Cần Thơ làm việc, Thúy Minh được quen và sau đó thân với cô gái sinh ra và lớn lên trong thành phố này. Đó là Cẩm Lệ, cô con của thương gia giàu có, và nổi tiếng ở các tỉnh miền Hậu Giang. Ngoài mấy cửa hàng bán máy may, gấm vóc ở dãy phố chợ dọc bến Ninh Kiều, cha mẹ cô còn có chành lúa, gạo, cùng năm bảy nhà máy xay lúa, cung cấp gạo nếp cho Chánh Phủ. Họ còn chuyển vận ngũ cốc bán khắp các tỉnh từ Hậu Giang, Tiền Giang, Sài Gòn, miền Trung và ra tận đến Bến Hải... Cẩm Lệ là hạt minh châu của gia đình, và ba má cô chỉ có đứa con gái độc nhất này thôi. Tốt số sanh ra trong một gia đình giàu sang phú hộ, cô còn là một trong những thanh nữ, kiều nữ nổi tiếng của Tây Đô. Ở lứa tuổi đôi chín, Cẩm Lệ lại là sinh viên du học ở ngoại quốc, mỗi năm đều được cha mẹ cho về nước nghỉ hè... Thúy Minh nhờ làm ở đường đường bác sĩ Thuận, mà vợ bác sĩ Thuận là cô ruột của Cẩm Lệ. Cho nên hai người họ mới có cơ duyên để quen biết, và dần dà thân thiện với nhau.

Cẩm Lệ là khuôn mặt nổi sáng giá của phái nữ ở thành phố Cần Thơ lúc bấy giờ. Đó là nhờ vào tài mạo và tiền rừng bạc biển của cha mẹ cô. Những tiệc tùng của ông này bà nọ, người ta thường thấy cô đi với cha, khi

có cả mẹ... Cha mẹ cô là tầng lớp thượng lưu, giàu sang của thành phố Tây Đô. Họ hãnh diện để khoe con gái mình. Bởi tâm ý cha mẹ cô, cũng như bao nhiêu đấng sanh thành khác trên thế gian này, là muốn con gái mình có được một người chồng tốt, một chàng rể quý và hai bên sui gia môn đăng hộ đối...

Ngày hôm đó các con đường quanh dinh tỉnh trưởng như: Đại lộ Hòa Bình, Phan Thanh Giản (đầu trại gia binh) Phan Đình Phùng và những con đường gần đều bị đóng, không cho xe chạy. Vì ban ngày đại lễ và chiều thì có buổi dạ tiệc khoản đãi các quân binh chủng, nhân viên ưu tú trong các ngành nghề... Khách mời đến tham dự dạ tiệc được chọn lựa từ các nơi trong Vùng Bốn (IV) về tham dự đông lắm. Chiều hôm đó, bên ngoài nhìn vào dinh tỉnh trưởng thật rộn ràng vui tươi. Với những bóng đèn màu giăng mắc khắp nơi sáng trưng, lấp lánh... Những bàn tiệc đặt theo hình chữ U trong chiếc lều vải rất lớn, cùng những chiếc lều vải nhỏ hơn để tránh cơn mưa nhẹ, hay lá rơi, chim chóc trên những cây cao bóng mát có hàng trăm tuổi ở sân trước, sau bao quanh những tòa nhà trong khuôn viên dinh tỉnh trưởng.

Ở khoảng sáu giờ chiều, khi hoàng hôn còn le lói ánh nắng yếu ớt vương trên đầu những đám mây bên kia bờ sông. Những thương gia, Giám Đốc, quân nhân, những người có tiếng tăm... trong thành phố gần như đều được mời đến dinh tỉnh trưởng tham dự buổi dạ tiệc lâu lắm, mấy năm mới được tổ chức một lần. Trong dạ tiệc có bên Tâm Lý Chiến tinh đến phụ diễn giúp vui phần văn nghệ. Những bài nhạc sống trữ tình, những bài ca về lính... được các ca sĩ đảm nhiệm. Đôi khi có những chàng lính chiến miền xa, "*hát hay hơn hay hát*" lên biểu diễn những bài ca kích động... Đó là những quân nhân oai hùng trong trận chiến, nhưng cũng không kém phần kiêu hùng trang nhã, phong sương... Và trong buổi dạ tiệc người ta thấy có rợp bóng hồng của các kiều nữ Tây Đô... Các cô theo cha mẹ, ông bà, anh chị đến tham dự buổi dạ tiệc quý phái ít khi có như lần này...

Buổi dạ vũ trong dinh tỉnh trưởng đêm đó. Do gia chủ thân quen với ba má cô giới thiệu, Cẩm Lệ được gặp và quen biết với một anh chàng có tuổi quá lứa thanh niên... Mặc dù ông ta đứng tuổi, nhưng tánh tình trẻ trung, dáng dấp khôi vĩ của một nam nhân. Ông có khuôn mặt chữ điền, cằm vuông, mày rậm, mắt to, mũi thẳng, cùng ánh mắt lúc nào cũng long lanh ngời sáng. Dáng người ông dong dỏng cao, nước da trắng xạm nắng gió và cát bụi chiến trường đã tô thêm nét phong sương, hào hoa, hùng dũng và khỏe mạnh... Ông điềm đạm, chững chạc, nhã nhặn và rất lịch sự, khiêm nhường trong lời nói... Ngoài ra ông còn là người thạo cầm, kỳ, thi, họa, khiêu vũ, môn nào cũng biết, cũng sành điệu... Nghe đâu thuở còn đi học, lắm bạn bè đã ganh tị về những biệt tài đó của ông! Người ta nói: "*Trên thế gian này có hàng trăm ngôn ngữ khác nhau. Nhưng chỉ có nụ cười sẽ nói lên tất cả những ngôn ngữ đó!*" Thật như vậy, đích thực ông ta có nụ cười ấy! Cho nên ít người phụ nữ nào đã một lần tiếp chuyện bình thường với ông ta, sau đó trong tâm hồn họ không sao tránh khỏi ấn tượng đẹp, hoặc ít nhiều mỹ cảm với ông! Cho dù kẻ đối diện có vô tình, lơ là, thờ ơ hay khó tánh hoặc cố tình không để ý đến... Nhưng cũng không sao tránh né được nụ cười đẹp do trời ban của ông ta.

Không ngoại lệ, nụ cười của ông đã làm sáng chói con tim và lọt vào giếng mắt của giai nhân Cẩm Lệ. Mấy năm đi học ở ngoại quốc, cô hấp thụ ít nhiều theo trào lưu tiến hóa đợt sống mới, nếp sống tự do của xứ người. Cẩm Lệ đẹp, có học, gia cảnh sang giàu... đầy đủ những yếu tố của người phụ nữ xứng đáng có tấm chồng địa vị cao sang, uy quyền như ông, là một việc rất tự nhiên không gì phải thắc mắc... Tự cổ chí kim anh hùng hào kiệt đều không qua quyền thế, và khó lọt khỏi ải mỹ nhân! Tuy đôi nam tài nữ mạo này, không thuộc vào thành phần thường tình, nhưng cả hai cũng là con người còn có tâm hồn mới, tư tưởng mới, có con tim nên dễ hòa hợp và thân thiết! Chỉ mới gặp nhau lần đầu, mà hai người dễ dàng cảm thông nhau. Tưởng chừng như đã thân quen đối tượng từ lâu, từ muôn ngàn kiếp trước. Và cả hai người đã lọt lưới tình! Trong đêm dạ tiệc, không phải tình cờ, mà gia chủ đã cố tình sắp đặt trước để họ ngồi chung bàn và cạnh nhau... Bởi cả hai là những khách đặc biệt của gia chủ. Trước bao nhiêu cặp mắt thèm thuồng, ngưỡng mộ, và ít nhiều ganh tị... Mắt mọi người gần như đổ dồn theo từng bước, từng điệu nhảy, từng cử chỉ của họ. Chàng và nàng đêm nay là hai vì sao sáng trong buổi dạ vũ!

Dưới ánh đèn màu rực rỡ, tay trong tay họ là lướt đi từng bước nhịp nhàng theo điệu nhạc, lời ca trầm bổng uyển chuyển như rồng bay, phụng múa... Cả hai như quyện vào nhau thành vì tinh tú đã làm tỏa sáng lung linh một vùng đêm đen có chi chít muôn vạn ngàn sao trên trời cao. Để rồi sau dạ tiệc, đôi trai tài gái sắc đó thường gặp gỡ trong những buổi trà đàm, những bữa ăn tối riêng rẽ chỉ có hai người... Họ là đôi nam tài nữ mạo, rất xứng đôi mặc dù ông ta lớn hơn cô có hơn một con giáp. Nhưng bạn, bè, những người quen biết, kể cả song thân cô đều công nhận là nhìn họ không thấy sự chênh lệch về tuổi tác.

Ai biết được sự tiến triển mỗi lúc một gần hơn của họ, cũng đều tấm tắc khen... Còn ba má của Cẩm Lệ rất vui và ngẫm bằng lòng cho cuộc giao du tương đắc của con gái mình với “ông lớn” nọ của một vùng! Là một người đầy đủ tài mạo lại có quyền, có thế như ông. Thì làm sao không có những phụ nữ tài ba, tươi như hoa, xinh như ngọc, con nhà giàu, quý phái... Luôn được môi giới để có những buổi hò hẹn, đợi chờ, đưa tiễn... Trong những phụ nữ coi như dự tuyển được môi giới đã vào chung kết đó, phải kể: Cô Chánh văn phòng Hành chánh tỉnh vừa tốt nghiệp Quốc Gia Hành Chánh, cô dược sĩ Hồng, cô Hiến Thu Hiệu trưởng trẻ của Trung học nữ ở Pháp mới về, cô Luật sư Tâm, cô bác sĩ Lê Thị Thương Thương mới ra trường còn trẻ măng, và các tài tử, ca sĩ vang bóng nổi tiếng ở thời thanh xuân... không sao đếm cho hết. Các cô thắm mơ, và vây quanh chàng ta như hoa bướm vườn xuân. Hầu mong được nâng khăn sửa túi làm phu nhân của đáng trượng phu, thuộc hàng quan lớn hào hoa phong nhã rất quý và rất hiếm này! Các nàng kẻ có tình, người có ý thi nhau trở tài khoe đẹp, khoe sang... Còn chàng thì cá tánh hơi khác biệt, với những người hùng bạn bè hoặc đồng đội khác. Nay dù tuổi đời đã cao mà đường tình duyên chưa đến nên chàng vẫn còn độc thân. Trong khi đường quan trường mở rộng thênh thang, chàng lên như điều gặp gió, như cá gặp nước, như rồng gặp mây...

Với cô nào ông ta cũng lưỡng lự như con cá vàng! Ai đến thì đến, ai đi thì đi ông không từ chối và cũng không ép giữ hay hứa hẹn điều gì cả! Môi trường quá tốt sẵn có của ông đã khiến người khác đến, chứ ông không phải đi tìm kiếm! Con đường sự nghiệp đang chào đón, và lại quê hương đang thời đao binh, ông vui say trong chiến trận của đời lính hơn tình cảm riêng tư của chính mình! Nhưng giờ bất ngờ gặp được Cẩm Lệ, ông ta như con bướm đa tình dừng lại ở đây! Để rồi chuyện gì đến sẽ đến, hai kẻ yêu nhau cuốn xoáy trong tình yêu đôi lứa, đẹp mộng vườn xuân. Không ngần ngại đấn đo, Cẩm Lệ đã trao cho ông cái quý giá ngàn vàng của đời người con gái! Khi biết xảy ra chuyện không thể ngờ trước, Cẩm Lệ ngỡ ngàng và thật sự đấng đo suy nghĩ trong niềm âu lo, và sợ!

Sau chuyến công tác xa vừa về tới, chiều hôm đó như ông đã hẹn dùng bữa trong tư dinh với Cẩm Lệ. Bữa cơm bình dân của nhà quan có: Canh củ cải trắng hầm sườn heo non, đậu que xào lòng gà, tôm càng xanh rim mặn, đĩa dưa cải chua, cá chẻm muối xả ớt chiên giòn. Kế bên mâm cơm là chiếc thố kiểu tráng men bóng ngời màu ngà voi, nổi tròn theo thôn chiếc thố những chùm nho và cành lá. Có viền vàng mười tám (18K) trên miệng thố. Giở nắp ra, mùi cơm gạo nanh chòn nghi ngút tỏa bay và hạt gạo trọng trường, trắng như bông. Hai ly thủy tinh trong, có chân cao bằng ngón tay út, bên trên bầu và cũng cao, đặt kế bên chai rượu nho nhập cảng. Và một bình cũng bằng thủy tinh trong vắt chứa nước trái cây tươi vừa mới vắt lấy nước cốt. Bình còn tỏa nồng the mùi vỏ cam và màu nước cam chín màu vàng tươi sánh với đá cục đập nhỏ.

Họ vừa ăn vừa kể những mẩu chuyện vui buồn nho nhỏ cho nhau nghe. Cẩm Lệ kể thuở còn đi học ở quê nhà, đôi khi ở xứ người... Chàng kể thuở còn đi học, bạn bè, và trong những chuyến công tác... Dù cho là một người tài ba lỗi lạc, dù là một quốc sắc thiên hương đi nữa... Phần dung tục vẫn có trong họ, vì đó là thiên tính bình phàm của kiếp con người sanh ra trên cõi đời này! Hai người ăn uống rất ngon miệng và vui vẻ trong từng câu chuyện. Ăn xong, Cẩm Lệ rót tách nước trà nóng còn bốc khói bưng đưa cho ông. Hai người đến ngồi sát bên nhau trên ghế sa-lông gần truyền hình xem và nghe tin tức. Trên bàn nhỏ trước mặt họ có đĩa bánh bông lan giòn. Dĩa kẹo chuối, kẹo gừng, kẹo me mút măng cầu... thơm tho, mướt rượt gói trong giấy kiếng màu trong vắt.

Ngồi cạnh người yêu, mắt dán vào truyền hình, nhưng hình như Cẩm Lệ đang suy nghĩ chuyện gì lung lăm! Bỗng cô nhanh chọt nhẹ nắm bàn tay ông như sợ vượt mất! Không nói, ông mỉm cười, đan năm ngón tay mình và siết chặt tay cô. Tha thiết nhìn vào mắt cô, ông như ngẫm thấu lộ là với cả tấm lòng chân thành thương yêu... Cô nhìn ông ánh mắt nồng nàn, thỏa mãn đông đầy thay muôn vạn ngàn lời nói yêu thương. Một lát sau, cô thờ nhẹ cẩn thận chậm rãi:

- Anh này, anh cũng đã lớn tuổi. Có khi nào anh nghĩ đến chuyện lập gia đình, sanh con cái như bạn bè không?

Nói đến đó, Cẩm Lệ hớp ngụm nước nhỏ, rồi mỉm cười lí lắc nhìn ông ta nói tiếp:

- Anh kén chọn quá sẽ lập gia đình trễ. Cha già, con muộn sau này coi chừng là chống gậy đưa con đi học mẫu giáo đó nghe...

Thay câu trả lời cho người yêu, ông cười nhẹ. Tay choàng lên vai lên vai Cẩm Lệ, một lát sau ông chân thành, ôn tồn vui vẻ cười, bảo:

- Cô nào mà dám ưng anh? Giặc giã thiên miên người lính như anh rày đây mai đó, vợ con làm chi? Anh không muốn là gánh nặng cho họ, bởi vì anh mà vợ, con sẽ trở thành quả phụ, cô nhi trong tích tắc...

Em là một phụ nữ khôn ngoan, tài mạo toàn vẹn... Nếu chọn vợ thì em là người đầu tiên anh nghĩ đến. Nhưng con đường tương lai của em thênh thang, thì em tội gì dừng lại với con bướm đa tình này ở đây, có phải không?

Ông ta cười ngất khi dứt câu nói, lí lắc đỡ cảm người yêu, bảo:

- Anh cải lương quá phải không em?

Cẩm Lệ như bị một luồng khí lạnh chạy dài theo xương sống. Cô rùng mình, nước mắt như trực trào ra! Ông buông vai người yêu, đứng lên và bước đến gần cửa sổ, châu mày nhìn ra bên ngoài. Ánh tà dương yếu ớt trải cây bàn có tàn lớn trong sân, cây bã đậu hai bên đại lộ Hòa Bình. Gió đông đưa cành lá in bóng chập choạng trên những mái nhà xa xa... Cách nơi ông đang đứng mấy vòng rào kiên cố, và có những người lính gác thay phiên liên tục hai mươi bốn trên hai mươi bốn cả ngày lẫn đêm dù mưa, nắng hay gió rét lạnh lùng...

Cẩm Lệ buồn giọng, rời rạc:

- Em hân hạnh nằm trong danh sách nhân tuyển của anh... Sao anh lại nghĩ bi quan như vậy, không phải anh thường nói con người đều có số cả sao? Phụ nữ chúng em không phải ai cũng ngại, hoặc sợ, hay câu nệ chồng mình là lính chiến đâu! Họ hãnh diện và tự nguyện chấp nhận tất cả ở đối tượng của mình nhất là người chồng mà họ đã yêu... *"Làm người yêu lính chiến là chấp nhận thương đau/ Là chấp nhận xa nhau..."* mà!

Cẩm Lệ bày tỏ lòng mình, cô mạnh dạng nói nhanh:

- Trong những người phụ nữ dám yêu đó có em! Thật sự em đã yêu anh, và muốn được cùng anh chia sẻ những hệ lụy của đường đời chúng ta sẽ đi, anh nghĩ sao? Có bằng lòng cưới em làm vợ anh không?

Ông buông nhẹ tiếng thở dài! Nhưng Cẩm Lệ đã nghe được, và hiểu được tất cả! Ông buồn giọng ôn tồn bảo với cô:

- Hết hè em trở qua Mỹ phải không? Gia đình ba mẹ anh đã nhiều lần nhắc nhở đến chuyện cưới vợ, nhưng từ trước đến giờ anh chưa bao giờ đề cập hay nghĩ đến việc hôn nhân của mình! Chắc kiếp đời này anh sẽ không lấy vợ, lập gia đình đâu em! Vì hôn nhân là sự ràng buộc, sẽ là gánh nặng gây nhiều phiền toái cho cả hai người!

Nhìn sâu vào mắt Cẩm Lệ, ông nhẹ giọng tiếp:

- Chúng ta là đôi tri kỷ, yêu thương và hiểu biết nhau như thế này không phải là tốt đẹp lắm sao? Tình sẽ mất vui khi ta đã trọn ước muốn, em nghĩ câu nói đó có đúng không?

Nghe người yêu nói, Cẩm Lệ biết đó chỉ là cái cớ chối từ của ông ta... Một lần nữa, cô lại cảm thấy luồng khí buốt lạnh tràn vào tim, khiến cho tâm hồn cô thêm hoang vắng! Hai bàn tay ghì bầu chặt lấy thành của chiếc ghế nệm trước mặt, cho khỏi bị té quy xuống. Tâm hồn chột như sụp đổ, cô không ngăn kịp dòng lệ long lanh chảy dài xuống má!

Ở phương tây nắng chiều nhòa nhạt, mặt trời xuống dần chìm sâu rồi lặn mất để nhường cho nhá nhem bóng tối. Màn đêm buông xuống, và phớt xá Cần Thơ đã rộ lên những ánh đèn màu sắc rực rỡ muôn hồng ngàn tía! Cẩm Lệ như kẻ vô hồn, cô nhìn những bóng đèn điện có ánh sáng nhạt nhòa vàng vọt mắc trên trụ đá trên đường dài hun hút! Chúng như những tên tử tội sắp bị hành huyết ở pháp trường!

.....

Vào một buổi sáng hồng, trời trong mây tạnh, gió mát là đà đưa hương của những khóm hồng nhung nở rộ... Nào là bạch hồng, huỳnh hồng, tử (tím) hồng, điều (đỏ sậm) hồng... khoe sắc thắm. Những cây hoa hồng đó trồng dọc theo hông nhà và đường của bác sĩ Thuấn. Con đường nhỏ rộng hơn hai thước cho người đi bộ, và đôi lúc xe cứu thương chạy vào. Đường được lát gạch tàu dài khoảng chừng hai mươi thước, dẫn rẽ vào phòng làm việc, các phòng nằm của sản phụ và bệnh nhân của dưỡng đường. Dưỡng đường nhưng bác sĩ Thuấn ít bệnh nhân, lại nhiều sản phụ. Những sản phụ và bệnh nhân ở đây được lo chu đáo mọi thứ, từ bác sĩ khám, giặt giũ, chần mền sạch sẽ thơm tho luôn được thay đổi, và ăn ngày ba bữa... Người bệnh và sản phụ thì ăn có khác nhau, vì tùy theo căn bệnh của họ mà nấu món ăn... Còn sản phụ thức ăn gần giống nhau, trừ sự đòi hỏi mà cung ứng theo ý muốn hoặc sở thích của họ. Thực đơn cho sản phụ ăn hàng ngày đều do bác sĩ Thuấn đưa ra. Vợ ông dẫn dắt người làm đi mua những thịt cá tươi ngon, hiền... Sáng điểm tâm, họ được ăn cháo cá, cháo thịt, cháo gà, hoặc hột gà óp-la với bánh mì... Uống trà hoặc sữa. Trưa ăn cơm với món canh, mặn và luộc thay món chiên, xào nhiều dầu mỡ. Chiều cũng ba món, nhưng ăn thanh đạm, nhiều rau cải trái cây hơn.

Bận rộn nhứt trong dương đường bao giờ cũng là nhà bếp. Lò bếp lúc nào khói cũng tỏa bay nghi ngút trên ống khói đặt cao khỏi mái nhà. Gần đến giờ ăn, thì mùi các món ăn lớn vờn đưa đầy bay trong gió... Mùi cá thối được kho khô, nghe lẫn lộn mùi nước mắm, mùi tiêu cay để sản phụ ăn được ấm bụng. Sản phụ ăn khi thì cá muối xả ớt chiên, thịt muối nướng... Bánh canh bột lọc nấu với thịt băm, gan heo phẳng phát mùi hành ngò và tiêu cà. Tô canh bắp cải nấu với gan heo, đậu que luộc nõn nà xanh biếc trên chiếc đĩa trắng men trắng viền vàng... Mọi thứ cho bữa ăn được đặt trên mâm nhôm sạch sẽ, nằm bên cạnh còn có tô cơm đầy đặn, bằng gạo nàng hương trắng như bông gòn. Tất cả các mùi thức ăn, nước uống bay theo gió tán mát trong khắp dương đường... Mâm cơm thường buổi của bệnh nhân, và sản phụ dù không có món nào quý, mắc tiền thuộc loại sơn hào, hải vị! Dù bụng không đói nhưng vẫn khiến cho người ta muốn ăn. Còn như bụng ai đang còn cào vì đói mà thấy cũng muốn bệnh, cũng muốn nằm sanh... để được thưởng thức cơm sốt, canh nóng hương vị đậm đà như vậy!

Tuy làm ở đây cũng khá lâu, cảnh ảm thực hàng ngày của những người nằm trong dương đường này đối với Thúy Minh không gì lạ và mới mẻ cả. Nhưng mỗi khi mấy bà ở nhà bếp bưng mâm cơm đi ngang qua, cô không khỏi dỗi mắt kiếm tìm... Cô chép miệng mỉm cười rồi lắc đầu, cảm thấy bên lén cho ý nghĩ bụng còn no mà vẫn muốn ăn...Thiệt là ngộ nghĩnh và khôi hài của mình. Nhớ hôm đó Thúy Minh gặp Cẩm Lệ. Cô ta đến phòng mạch của dưỡng rể. Thúy Minh đang ngồi ở bàn giấy thấy khách bước vào, cô vội đứng lên niềm nở, và lễ phép:

- Dạ chào cô, thưa cô đến khám bệnh hay có việc chi cần xin cho biết? Tôi có thể giúp gì cô không?

Cẩm Lệ tự nhiên, tay xoay xoay xoay chìa khóa, cười lịch sự:

- Cảm ơn chị, tôi tìm bác sĩ Thuấn...

Cô y tá cười mỉm và vui vẻ cho biết:

- Thưa cô, sáng sớm hôm nay bác sĩ Thuấn phải vào làm giúp ở bệnh viện mỗi tuần một ngày ở phòng bệnh lao. Cô có thể trở lại ngày mai...

Đó là lần đầu, Cẩm Lệ gặp người y tá riêng của dưỡng rể mình, đó là Thúy Minh. Mới lần đầu gặp gỡ mà cả hai cô rất tương đắc. Có lẽ tuổi tác họ suýt soát nhau, trình độ học vấn gần ngang nhau. Mặc dù hai típ người có khác, nhưng cả hai đều trẻ, không câu nệ dễ cảm thông, nên hai người quen và trở thành đôi bạn thân từ đó. Cẩm Lệ hướng ngoại, tự do và độc lập trong cuộc sống riêng tư của mình... Thúy Minh tự do, tự lập nhưng vẫn nằm trong khuôn khổ gia đình có tính cách tôn cổ theo chân thiện mỹ và luôn giữ nề nếp gia đình theo Khổng giáo... Cô còn có tư tưởng cầu tiến theo đà văn minh, bỏ cổ lỗ sĩ không hợp thời, và dứt khoát đổi mới cho hợp trào lưu tiến hóa. Nhưng cô vẫn tôn trọng lễ giáo và luôn cẩn trọng giữ đạo đức làm một người phụ nữ!

Khi Cẩm Lệ hiểu biết ít nhiều về cách sống của Thúy Minh. Cô đã cảm phục, thân thiện, quý mến người bạn gái mới quen này mỗi lúc càng nhiều và gần gũi thêm hơn. Thân thì thân, nhưng Thúy Minh luôn né tránh kể lể hoặc bàn về chuyện riêng tư của mình. Và cô cũng không giao tiếp rộng rãi như cuối tuần nghỉ được Cẩm Lệ rủ đi mua sắm, đi ăn hàng, hay tiệc tùng cô quen biết... Không phải Thúy Minh sợ tốn kém nhưng cô ngại gặp những người mình không muốn gặp! Thúy Minh từ chối ra ngoài, nên Cẩm Lệ muốn nói chuyện với cô thì chỉ còn cách là ghé qua tiệm mua những món ăn, bánh trái, nước uống họ thích. Để khi đến thăm cô dưỡng, Cẩm Lệ ghé vào ăn uống chuyện vãng nơi Thúy Minh làm việc.

Mấy tháng hè trôi qua rất nhanh. Còn đâu khoảng một tháng nữa thì Cẩm Lệ sẽ trở lại trường học xa quê hương hơn nửa vòng trái đất! Nơi đó ở tận bên nước Mỹ xa xôi, và có mọi thứ đều khác biệt với nơi cô sinh ra và lớn như: phong tục tập quán, ngôn ngữ cho đến ăn uống và sắc diện... Cô phải trở lại nơi phương trời xa lạ để tiếp tục niên cuối cùng, trong bốn năm học tốn kém và dài đằng đẵng của mình.

Cẩm Lệ tay xách lồng lẳng hai quai cái túi giấy bóng, có in hoa hồng màu sắc thắm tươi. Hộp kẹo sô-cô-la nổi tiếng từ Hòa Lan đang nằm gọn trong bao. Hôm nay Cẩm Lệ diện chiếc váy dài gần mắt cá màu tím hoa lục bình, có in điểm rải rác hoa lan vàng, lá xanh rêu. Áo trắng thêu nổi hoa dây màu tím bạc, chạy kim tuyến hai bên ngực áo. Mắt cô mang kính đen rộng tròn lộ chiếc mũi thẳng, cao vừa tầm trên chiếc miệng nhỏ, đôi môi mọng thoa nhẹ lớp son bóng. Đầu cô đội nón ren rộng vành màu tơ tằm xen màu hồng phấn, cột quai nơ bướm màu trắng tím. Cô mang giày sần-đang dây đơan tréo màu da bò sậm. Cô bước từng bước thong thả, nhẹ nhàng như đôi chân chim vào dương đường.

Còn Thúy Minh dắt xe đạp đi ra sau phiên trực. Đầu cô đội nón lá, áo bà ba màu dưa cải thêu điểm những hoa cúc màu tím, màu vàng với cảnh mỏng và lá thưa trên mình hàng. Cô mặc quần sa-ten nhưng đen, mang dép

ba-ta đen. Hai cô gặp nhau khi kẻ ra, người vào. Thấy Cẩm Lệ, Thúy Minh khựng lại rồi nhoẻn miệng cười tươi như hoa hàm tiếu, nhỏ nhẹ chào hỏi:

- Sao sớm vậy, bộ Cẩm Lệ đến tìm bác sĩ hả? Bạn đến không đúng lúc rồi, hôm nay bác sĩ không có ở phòng mạch. Ông bà đã đi ra ngoài từ sáng sớm, có lẽ chiều tối mới trở về...

Mỹ Lệ trao gói quà trên tay cho Thúy Minh, mỉm cười bảo:

- Hôm nay em đến đây không phải tìm cô dưỡng, mà thăm chị! Tháng sau em đi rồi, gói quà này em gửi cho bé Ai Bình, nói hộ em chào cháu nghe...

Nói đến đó, Cẩm Lệ bỗng dưng đôi mắt trở ưu buồn. Có vẻ đắn đo, nhưng rồi cô như lấy hết hơi và trở giọng nghiêm nghị, giọng xuống bảo:

- Em đến đây muốn nhờ chị giúp một chuyện!

Thúy Minh như chỉ chờ có thế, mắt sáng ngời cười chúm chím bảo:

- Tôi rất hân hạnh và vui lòng được Cẩm Lệ nhờ... Vì quà cáp, kẹo, bánh lúc nào cô cũng gửi cho cháu... Còn tôi nhận và chỉ có hai chữ “cảm ơn” đáp lễ thôi, nên đôi khi cũng á ngại lắm đó!

Như quên đi cơn buồn ngủ thiếu vì trực đêm qua, Thúy Minh vui vẻ cười tòe miệng, nhìn Cẩm Lệ như hỏi thúc:

- Nào chuyện gì bạn hãy nói đi, nhiều chuyện chớ một chuyện ăn thua gì! Trừ khi xuống biển tìm ngọc trai, hay lên núi tìm ngà voi, hoặc lấy mặt trăng trên cung Quảng... Như trong những chuyện phim, hoặc trong tuồng hát thì tôi sẽ từ chối... Chớ còn chuyện khác thì tôi đều chấp nhận làm để trả ơn...

Cẩm Lệ cười cười, đánh nhẹ vào vai Thúy Minh, giọng nhẹ hều bảo:

- Chị nói chuyện nghe hay lắm, và lại tính toán với em nữa rồi... Tự em mua quà gửi tặng cháu đó mà, có sao chị khách sáo và cứ để trong bụng hoài vậy nà!

Bỗng Thúy Minh vội quay đầu xe đạp trở vào:

- Cẩm Lệ muốn vào với mình không, vì mình còn quên món đồ định đem về nhà. Hay bạn đợi ở đây, mình sẽ trở ra ngay...

Cẩm Lệ quơ tay có vẻ không chịu đứng đợi:

- Em sẽ vào với chị cũng được mà... Vậy thì chúng ta đi, đi chị.

Vào đến phòng, Thúy Minh mở tủ lum khum tìm vật mình muốn tìm. Còn Cẩm Lệ ngồi vào ghế, phóng mắt nhìn quanh phòng trực (Phòng sanh của sản phụ) Đây là căn phòng ở giữa, cửa dãy nhà dài mỗi bên tả hữu có năm phòng sản phụ nằm dưỡng sức sau khi sanh con. Một bên cho bệnh nhân cần nằm lại trị bệnh và dưỡng bệnh. Từ ngoài bước vào phòng trực, qua cửa lớn nằm bên phải là cái bàn nhỏ và ba cái ghế dựa chắc chắn... Dùng để nhân viên ngồi biên chép giấy tờ cần thiết, và hỏi thăm bệnh trạng (bệnh lý) của bệnh nhân, hoặc với thân nhân của bệnh nhân. Hay sản phụ hoặc thân nhân của sản phụ. Sâu vào trong chừng hai thước có tấm màn màu hồng nhạt, dày nhìn không thấy bên trong, và kéo chắn lại từ tường bên này qua tường bên kia (trái qua phải).

Cẩm Lệ đứng lên, tò mò đến vén hé một góc nhỏ tấm màn. Cô thấy bên trong là phòng rộng rãi, sạch sẽ đầy đủ bàn sanh, và mọi dụng cụ, máy móc đặc biệt... Những máy này để dùng cho sản phụ khi sanh con bình thường, hay sanh con khó. Đứng tần ngần một hồi, cô thở dài nghĩ ngợi: *“Đứa bé ra khỏi bụng mẹ khóc oa, oa, oa... đó là tiếng khóc mừng cuộc đời tươi đẹp chào đón... hay khóc sợ cuộc đời nhiều oan khiên, ngang trái, khốn khổ sau này? Và trong khi hài nhi khóc, thì ông bà, cha mẹ, thân quyến, mọi người đứng chung quanh... đang mừng vui, hớn hờ đón đứa bé mới ra đời...”* Nhưng câu “trả nợ đời” với ý nghĩa không mấy tốt cho đứa trẻ, cứ liến miến mọi người trên thế gian này! Thật là quá chua chát, vì hài nhi có biết chi đâu và chính nó cũng không chọn lựa, từ chối tượng hình, ra đời và những gì xảy ra ở mai sau khi nó được lớn khôn dần! Thử hỏi có mấy ai sanh ra mà được vẹn toàn hạnh phúc từ tâm hồn, đến thể xác tròn kiết con người bao giờ đâu? Phải, đứa bé cũng chọn lựa ai là cha mẹ mình. Không một ai có thể biết và cũng không ai có thể trả lời chính xác được những gì sẽ xảy ra trong cuộc đời của mình, thì đừng nói chi của con người trên thế gian này!

Sản phụ và hài nhi sanh bình thường thì đứa bé được cột, cắt rún, tắm rửa sạch sẽ mặc áo, choàng khăn giữ ấm... Rồi mẹ con được đưa về phòng với sự hân hoan mừng rỡ hớn hờ của cha, của nội ngoại họ hàng hai bên... Và đứa bé tốt số này sẽ lớn dần theo thời gian trong ấm êm hạnh phúc và được sự cưng chiều của gia đình... Khi sanh được *“mẹ tròn con vuông”* nghĩa là mẹ con đều khỏe mạnh. Vào thời đó sản phụ và hài nhi thường ở lại dưỡng đường khoảng năm đến bảy ngày. Nếu sản phụ sanh con so (đứa con đầu tiên) xong, ngoài hai mươi bốn giờ hoặc nhiều hơn... mới được bước xuống giường. Ở dưỡng đường sản phụ và con luôn được chăm sóc kỹ lưỡng. Ăn uống kiêng cử, những món phong, ngứa, cay, đắng... Để tránh những bệnh có thể xảy ra hại đến sức khỏe bà mẹ và đứa con còn non ngày non tháng.

Hài nhi ngày đầu thường được người nhà cho uống vài giọt nước cam thảo (cây cam thảo bào mỏng, mua ở tiệm thuốc Bắc) Họ bảo uống nước cam thảo để đưa bé ọc hết nhớt, bợn dơ trong miệng, trong cổ họng ra... Và thường chừng tám, hoặc mười giờ sau khi lọt lòng mẹ hài nhi biết khóc khi đói và làm quen dần với vú của mẹ... Cẩm Lệ nhớ có lần má cô bảo, thường một đứa bé sanh ra, luôn được nuôi bằng sữa mẹ cho đến mười hai tháng. Vì thuở đó chồng đi làm, vợ luôn ở nhà chăm sóc gia đình. Chỉ trừ khi nào người mẹ đau yếu không thể cho bú thì mượn vú về cho bú, và nuôi đứa bé đến thôi nôi (sau mười hai tháng). Còn bây giờ vào thời tiến bộ của xã hội, người phụ nữ ra ngoài bươn chải với đời như nam phái... Họ xông pha trong mọi ngành nghề về y học, thương mại, giáo dục... Cho nên đa số sản phụ cho con bú sữa mẹ lúc mới sanh chừng một, hai, hoặc ba tháng, thì dứt sữa mẹ. Họ bảo có bú sữa của mẹ, thì đứa bé lớn lên sẽ thương cha mẹ nhiều hơn. Và lại sữa mẹ đầy đủ chất bổ dưỡng, cho con bú đứa trẻ sẽ ít bệnh vặt, khỏe mạnh, mau lớn. Và sau hai ba tháng đó, người mẹ đi làm mới dứt sữa mẹ, mà nuôi đứa bé bằng các loại sữa nhân tạo khác như sữa bò, sữa bột...

Mỗi khi nhớ đến lời kể của nội, của dì, của cô... Cẩm Lệ không khỏi cười thầm, bởi thuở đó sinh con sản phụ được săn sóc thiệt kỹ lưỡng và gặt gao lắm. Điển hình nhất là khi má cô sanh con đầu lòng, được bà ngoại rước về nuôi. Phòng má cô (sản phụ) nằm để sanh phải cách xa những phòng khác, phải đóng kín mít không để một chút ánh sáng, gió mái lọt vào vì sợ gây bệnh cho hài nhi và sản phụ mới sanh yếu đuối. Thời bấy giờ, họ ví người đàn bà sau khi sanh sẽ như con cua lột, yếu ớt, mềm nhụng... Sản phụ sanh phải con, cả tháng sau mới được tắm, ba tháng mới được gội đầu. Uống nước trà quế, uống nước lá trà sâm. Nước phải nóng, phải ấm, phải để nhiều trà, hoặc nhiều lá trà cho ấm bụng. Nếu là nước lá tram, thì tram đốn về, băm nhỏ phơi khô đựng trong keo, trong hộp thiếc pha như trà để uống. Phải uống khi còn nóng thổi pho pho, và sản phụ nằm trên lửa than lúc nào cũng âm ỉ cháy đỏ dưới sàn giường cả tháng trời... Còn phải dùng các loại dầu nóng, dầu Khuynh Diệp bác Sĩ Tín, dầu cù là Mác-su... phải thoa vào lưng, vào màng tang, vào cổ, vào ngực, một ngày đôi ba lần... Mỗi ngày đều phải xông hơi bằng thuốc Nam, hoặc thuốc Bắc... Đó là phương cách giữ cho sản phụ ấm, da dẻ được hồng hào, không tái nhợt, bụng beo. Để khi già cả không bị nhức mỏi, bị lạnh lẽo, eng eng dễ mắc bệnh hậu (là bệnh nắng không ưa, mưa không chịu... lạnh nóng bất thường của người phụ nữ sau khi hết thời kinh nguyệt...)

Muối tiêu là món ăn chánh phải có cho sản phụ. Phải là muối hột Ba Thắc sản xuất từ Bạc Liêu mới tốt. Muối mua về đem rang cho khô và cà cho nhuyễn với tiêu sọ cũng được rang... Để dành cho sản phụ hàng ngày ăn với cơm, cháo... hoặc chấm với thịt cá đã kho tiêu thiệt mặn. Ăn như vậy mới chắc bụng, sau này không bị bệnh đau, và lạnh bao tử... Cho nên nhiều sản phụ thời đó dễ bị táo bón, mỗi lần đi đòng (đi cầu) thiệt hết sức khổ sở. Có người sau đó còn bị mắc bệnh trĩ...

Khi sanh con, sản phụ thường được mẹ ruột đem con gái về nhà nuôi. Vì chỉ có mẹ ruột mới yêu thương và trong lúc sanh đẻ mới chăm sóc kỹ lưỡng chu đáo cho con mình. Tâm ý cũng có một phần cũ kiêng cho con, sau khi sanh đẻ cứng cáp ngoài ba tháng mới được gần chồng! Nhớ đến những điều phải giữ gìn trước và sau khi sanh của phụ nữ, Cẩm Lệ nghe ngáy cả người! Cô lắc đầu chán nản, thời đại bây giờ đã cởi mở lắm rồi, nhưng so với các nước Âu, Mỹ đất nước cô vẫn còn chậm tiến quá! Rất nhiều mặt, nhất là trong y học, cần phải có chương trình chỉ bảo, giữ vệ sinh ở nhiều thứ... Mặc dù bây giờ đã có chuyên viên chỉ bảo, dẫn dắt trước, và sau khi sanh sản cho phụ nữ mang thai. Đó là chương trình "Bảo vệ mẫu nhi" thường chỉ ở thành phố... Chánh phủ nên cho mở rộng hơn, từ thành thị đến thôn quê.

Cẩm Lệ nhớ năm rồi có cô bạn (người Mỹ) cùng lớp sanh con. Vì bận thi nên tuần lễ sau cô mới đến thăm bạn và tặng quà cho đứa bé. Đến thăm gia đình người bản xứ, mẹ của bạn tiếp đón cô vui vẻ, Cẩm Lệ được bà dắt vào phòng thăm cháu ngoại mới sanh đâu được mấy ngày... Và bà vui vẻ, và rất tự nhiên bảo:

- Cảm ơn cô đến thăm và tặng quà. Con gái và con rể tôi vừa đi xem chiếu bóng, sau đó chúng sẽ đi ăn chắc là tối lắm mới về...

Từ già gia chủ ra về, đi dưới trời rét mướt co ro trong bao tay, áo, quần, giày, vớ, khăn, nón chống lạnh. Rảo bước nhanh ra bãi đậu xe, cô rùng mình nhớ đến đứa bạn mới sanh con so, chưa được mười ngày mà đã đi ra ngoài xem phim, đi ăn uống bên ngoài trời rét buốt giá lạnh như vậy! Bởi vào cuối mùa thu, vùng Chicago đã lạnh, mới năm giờ chiều trời tối thui, đường phố đã lên đèn... Thì nói chi hôm nay đã vào chánh mùa đông! Cẩm Lệ lúc đó ái ngại nhìn những mảng tuyết đang rơi lao chao trắng xóa trời đêm, và tuyết bay lá chả theo từng cơn gió lạnh ào ạt lùa qua.

Còn đang nhìn những bức ảnh trẻ thơ ngoại quốc, được phóng đại treo nổi bật trên vách sơn màu mỡ gà. Cẩm Lệ thấy tóc măng của chúng lơ thơ vàng hoe, da trắng bóc mấp tròn bụ bẫm trông rất dễ thương. Đôi mắt đăm chiêu, Cẩm Lệ ra chiều nghĩ ngợi lung lăm! Bỗng phát ra từ sau lưng cô, tiếng cười vui của Thúy Minh:

- Xong rồi, đã tìm được thôi chúng ta đi...

Cẩm Lệ uể oải đứng lên, ngần ngừ theo sau bạn, chậm rãi bảo:

- Đêm hôm rồi chị trực phải không, hôm nay chị sẽ ra trực được nghỉ chớ gì? Vậy trưa này chị có rảnh không, mời chị đi dùng cơm với em?

Thúy Minh mở to mắt, nhìn Cẩm Lệ nhiều thiện cảm:

- Bữa cơm già từ phải không? Để chị đãi bạn mới đúng chớ. Chuyến này em đi bao lâu, một năm phải không? Một năm không dài, sẽ qua mau lắm... Nhưng cũng không phải là ngắn, vì mỗi một cái tích tắc của kim đồng hồ thế gian này biết bao nhiêu vật đổi sao dời! Có nhiều sự việc thấy đó rồi mất đó trong đường tơ, kẽ tóc... không ai biết và định trước được.

Nói đến đây Thúy Minh dừng lại, mỉm miệng cười tươi khoe chiếc răng khểnh bên trái của hàm trên, trông rất có duyên và dễ thương. Trong mắt Cẩm Lệ, mặc dù Thúy Minh ốm yếu, nhưng cái ốm liều rữ mai gầy, cái ốm cân đối và rất đẹp của một thân hình nở nang đều đặn từ phụ nữ một con. Thúy Minh có chiếc cổ thon cao trắng ngần, đôi bờ vai nhỏ, như gánh bộ ngực đầy vung nhô lên đội áo vừa tầm. Chiếc áo bà ba lụa màu phi thúy ôm sát eo thon, dài phủ trùm lên gần nửa cái mông tròn trịa đầy đà của phụ nữ đã có một lần sanh sản... Cô còn có hàm răng trắng đều như hạt bắp, nằm trong đôi bờ môi hồng màu da thịt tự nhiên...

Liếc nhìn bạn, Cẩm Lệ nghĩ dù cho người khó tánh đến đâu, khi gặp Thúy Minh cũng phải phải khen thầm: *"Gái một con trông mòn con mắt"* Đó là chưa kể cô ta có khuôn mặt hình trái nho, đôi mày đen nằm trên bờ mi cong e ấp hai tròng mắt tròn, to sáng long lanh và đen lay láy. Nhưng đôi mắt đẹp, dễ thu hồn người của Thúy Minh, không sao che giấu được nổi ưu tư phiền muộn ẩn tiềm trong tâm hồn của chủ nó! Thúy Minh vô tư không để ý. Cô cười tươi nhìn sâu vào mắt Cẩm Lệ lên tiếng giục:

- Đi thôi, làm gì đứng chết trân đó vậy? Bộ nghe mình nói giống bà già háp, thì bi quan quá hả Cẩm Lệ? Thôi trở lại đề tài chánh đi, chuyện gì mà bạn muốn nhờ mình đây? Mời ăn cơm thì đâu phải nhờ, có đúng không người đẹp Cẩm Lệ?

Cẩm Lệ hình như muốn nói điều gì đó, nhưng cô lại ngần ngừ rồi làm thinh! Thúy Minh vì nghĩ đến sẽ được nghỉ tròn ngày nay sau đêm trực, nên dù có mệt, có buồn ngủ nhưng cô rảnh rang nên hết sức thoải mái, vui vẻ trong lòng. Bởi cô có cảm giác như mình vừa uống li nước cam vắt mát lạnh giữa buổi trưa nóng bức đang cơn khát. Thúy Minh cười tươi, lên tiếng nhắc bạn:

- Nay Cẩm Lệ, chị cần về nhà tắm rửa rồi ngủ... Đêm qua có hai bà đập bầu, thức trắng dờ con mắt thì làm sao ăn trưa với cô cho vô đây? Hay mình đề nghị với em thế này, chiều nay mời em ghé chị ăn bữa cơm nhà nghèo đi. Coi như chị tiễn em, và gặp con bé Ái Bình mà em thường hay gửi quà cho cháu... Bởi lúc nào con bé cũng hay hỏi thăm và muốn được diện kiến dì Cẩm Lệ là bà tiên hiền lành của nó đó mà...

Cẩm Lệ phì cười, hơi ngạc nhiên vì ít khi được nghe Thúy Minh ăn nói dí dỏm, hoặc tươi vui như hôm nay. Cô buông xuôi câu nói:

- Cũng được, vậy thì em về và chiều sẽ đến nhà chị. Chị ở đâu, cho địa chỉ đi, và nhớ đừng nấu nhiều món quá nghe...

Thúy Minh cười vui:

- Không đâu, chỉ là bữa cơm thường thôi mà... Em có muốn bữa cơm *"hoàng gia"* cũng không được, vì tiền đâu mà chị mua những món ăn của người thượng đẳng như là: nấm đông cô, bào ngư, vi cá, tóc tiên, ỏ yến... để đãi cô.

Thúy Minh lấy miếng giấy, ghi vội địa chỉ và vẽ sơ đường vào nhà mình, rồi trao cho Cẩm Lệ:

- Đường rẽ vào nhà chị nhỏ nhí xe hơi không chạy qua được, em nên đi xe lô đi đường lái xe hơi nghe. Vì để xe ở xa ngoài đường lớn, chị ngại trẻ con sẽ cào gạch phá trầy trụ xe em đó...

Cẩm Lệ cười, hỏi tiếp:

- *"Đời ta ba đời nó"* chị ơi. Vậy chừng khoảng thời gian nào đến nhà chị thích hợp, năm giờ được không? Lúc đó chị đã thức dậy chưa?

Thúy Minh khoát tay và nhắc lại:

- Không cần trễ dữ vậy đâu, chừng hai giờ chị thức rồi. Nếu được thì em đến sớm lúc nào cũng được để chị em mình tâm sự... Ờ cô định nhờ chị việc gì mà nãy giờ chưa nghe em nói vậy?

Cầm Lệ cười buồn, xách chìa khóa quay lưng, vừa đi cô vừa nói:

- Chiều nay em sẽ nói... Thôi em đi đây, chúc chị về ngủ cho ngon giấc nghe, chiều sẽ gặp.

Thúy Minh nói vói theo:

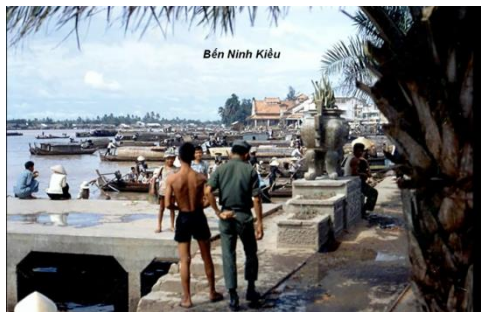
- Em có cần chị cho bà vú ra đầu đường đón em không?

Cầm Lệ chậm bước, rồi dừng lại nhìn Thúy Minh cười nhẹ:

- Không cần đâu chị, bà vú của chị có biết em là ai đâu mà đón... Chỗ chị ở hồi còn đi học ở đây em có qua ngang rồi... Em còn nhớ ở bến Nhị Kiều, nếu đi thẳng chừng non cây số nữa thì tới chùa “Nàng Tiên” Nơi đó thuở xưa em đến vài lần, vì cô bạn thân ở nhờ nhà gần chùa để đi học. Bây giờ cô đang dạy ở trường Trung học Tống Phước Hiệp thuộc tỉnh Vĩnh Long. Còn không đi thẳng, đi khỏi bến Nhị Kiều rẽ phải qua cầu Đồi Mới, rồi cặp sát dốc cầu queo phải, đi dọc bờ sông một đỗi nữa thì đến nhà chị. Nhà chị nằm bên bờ sông Cái Khế chứ gì?

Thúy Minh dắt chiếc xe đạp đi kè bên bạn ra ngoài đường lớn (trước nhà bác sĩ Thuấn là đường Phan Đình Phùng) thì hai người chia tay.

Cầm Lệ thản nhiên chào Thúy Minh. Cô xoay xoay chìa khóa rồi mở cửa xe, ngồi vào chỗ nổ máy... Chiếc xe hơi mui trần màu xanh lông chim kết mướt rướt sang trọng, lướt nhẹ trên đường ngập nắng, ngược chiều với đường Thúy Minh đi về nhà. Ở phía đông mặt trời rạng rỡ tỏa ánh sáng tươi mát xuống muôn loài. Trên không gian từng đàn chim thành phố bay lượn, có đám bay vút lên cao buông tiếng kêu vui tươi chào đón bình minh. Có đám sà sà xuống đám cỏ khô gần công viên kế hội Thánh Tin Lành nhảy nhót tíu tít tìm mồi... Và lâu lâu có chiếc phi cơ rầm rì bay ngang qua.

Hai bên đường nhiều khách bộ hành, nhiều nam nữ học sinh cấp sách đến trường... Và có người đang thềm thườn ngưỡng mộ đứng nhìn theo chiếc xe nhà bóng lộn, lộng lẫy và người đẹp gió bồng mái tóc, chậm chậm đang lái xe qua ngang. Thuở đó ở tỉnh lẻ, dù là Tây Đô phồn thịnh, giàu đẹp đại diện cho Nam Kỳ Lục Tỉnh... Nhưng phụ nữ lái xe hơi nhà ở vùng này đếm không đủ mười đầu ngón tay! Nắng ban mai lung linh trên hoa lá, cây cỏ hai bên đường. Gió sáng mát rười rượi, xào xạc reo vui trên hàng bã đậu cao nghệu hai bên đường Phan Đình Phùng. Ở đây thì lúc nào cũng đông người qua lại, vì là một trong những con đường sầm uất nhất, của trung tâm thành phố Cần Thơ.

Đường Phan Đình Phùng có ty bưu điện, có hội Việt Mỹ, có dưỡng đường bác sĩ Lê Văn Thuấn, xéo xéo là nhà sách Văn Nhiều. Queo phải ở góc là phòng mạch bác sĩ Phòng, đối diện xéo xéo bác sĩ Phòng là rạp hát bóng Tây Đô. Cùng dãy rạp Tây Đô cắt ngang đường Phan Đình Phùng là nhà thuốc tây Khương Bình Tịnh... Trên đường Phan Đình Phùng còn có nhà Thị Chính, nhà thuốc Tây Bùi Khắc Từ, rạp chiếu phim trường trực “Casino”.

Từ nữ Trung học Đoàn Thị Điểm đi thẳng đường Ngô Quyền xuống đặng bờ sông là bến Ninh Kiều. Sáng sớm nơi đây có nhóm chợ bán buôn sầm uất. Còn chiều và đêm hàng quán bán thức ăn dập dìu người qua lại... Là nơi nổi tiếng, đã thắp sáng vùng trời Tây Đô. Nói đến Cần Thơ thì phải kể hai trường Trung học Phan Thanh Giản và Đoàn Thị Điểm nổi tiếng “*Danh sư xuất cao đồ*” Đã có những vị Tổng Trưởng Giáo Dục, Dân Biểu Quốc Hội, và nhiều Bộ Trưởng đương thời bên dân sự Hành chánh. Bên quân đội có các Tướng lãnh trong binh chủng Không Quân, Bộ binh... xuất thân từ trường Trung học này vào thời Việt Nam Cộng Hòa.

Thúy Minh gò lưng đạp mạnh đều hai chân nên chiếc chạy bon bon. Xe đạp cô qua ngã năm queo vô đường

Phan Thanh Giản, luôn lách qua hai ba ngã tư, ngã ba nữa. Cô chạy qua cây cầu đá lớn bắc ngang sông sát bên Nhị Kiều, xuống dốc cầu, cặp sát bên phải queo vô thì tới nhà. Chỗ có năm ngã của các con đường tụ lại, Thúy Minh vừa chạy xe băng qua. Năm nào ở khoảng đường đó cũng có tai nạn chết người! Cho nên mỗi lần chạy qua, cô hết sức cẩn thận, nhìn trước ngó sau năm phía của năm đầu mỗi con đường. Đầu đường Phan Đình Phùng cắt đường xuống Bến Ninh Kiều (sát mặt tiền dinh Tỉnh Trưởng) đường Phan Thanh Giản bên trái có trại gia binh, rồi Tổng hành dinh Quân Đoàn IV nằm trên Đại lộ Hòa Bình.

Khi xe chạy qua cầu kế bên Nhị Kiều, Thúy Minh đạp xe lên dốc cũng di chí di nan, đạp muốn hụt hơi né thở luôn! Vì cái nón lá đội đầu của cô bọc gió, làm chiếc xe như bị ai trì kéo về phía sau... Thiệt mệt ơ là mệt, nhưng ngày hai buổi riết rồi cũng quen chân căng, quen đường đi lối về dưới hai hàng cây sao, cây bả đậu nắng gió le the gieo bóng mát! Dọc theo đường Phan Thanh Giản hai buổi đi về quen lối. Thúy Minh nhận thấy trên một vài gốc cây hay cột đèn xa xa là có các xe hay người bán dạo. Họ bán nước mía, đậu đỗ bánh lọt, nước ngọt, sinh tố, trái cây ngâm chua ngọt, khô mực nướng... Có người ngồi bán hột vịt lộn vùi trong thùng trấu kèm theo có rau răm và muối tiêu. Có kẻ bán chè trôi nước, chè đậu, chè khoai, cốm dẹp trộn dừa, xôi vị, chuối chiên... Bà bán loại chuối được bọc nếp, bên ngoài gói bằng lá chuối rồi đem nướng. Trong nếp đã trộn chút muối, nước cốt dừa, khi gỡ hết lớp lá bên ngoài đem hong lửa than hồng. Khi nếp chín trở màu vàng và hơi cháy, ăn có mùi đặc biệt và ngọt mật chuối, béo nước của cốt dừa... Có khi chuối được chẻ ra, để thêm nước cốt dừa trắng bông con vào... Ôi thiệt là tuyệt cú mèo, ăn chuối nuốt vào bụng tới đâu vẫn còn nghe hương vị ngon ngọt, đậm đà...

Chuối nếp nướng này là món ăn vặt mà Thúy Minh thích nhất trong tất cả các món bánh kẹo gì làm bằng chuối, hay dính dáng gì đến họ hàng nhà chuối như là: chuối chẻn, chuối xào, bánh chuối, kẹo chuối, chuối ngào, chuối nấu, chuối khô, chuối chiên, chuối luộc, chuối hấp, chè chuối, chuối quét dừa (chuối xiêm chín hườm, khoai mì luộc rồi quét chung với dừa rám nạo để thêm muối mè) Chuối nướng mỡ hành dùng bằng loại chuối xiêm già chín bó trên cây. Người ta chặt để cách vài đêm, lột chuối hơi mềm vỏ, ép dẹp rồi nướng rêu rêu bằng lửa than của củi trâm bầu, hay than đước... Khi chuối chín da trở vàng, có lác đác vài vết cháy xém bên ngoài. Phết mỡ hành hương, mùi mỡ hành với mùi chuối còn nóng hổi vừa thổi vừa ăn! Ôi sẽ không chê vào đâu được! Thúy Minh mê thích chuối quá chừng chừng! Cho nên ngày xưa má và anh chị cô hay gheo: “Tiền kiếp củ Thu Bình là Đạo Chuối”

Những lời nói đó có lẽ chẳng sai, vì cứ gần như đôi ba ngày thì Thúy Minh ghé vô mua chuối nếp nướng. Mua lâu ngày riết rồi cô quen mặt với bà bán chuối nếp nướng. Hễ thấy bong dáng Thúy Minh và chiếc xe đạp ở xa thì bà bán chuối nướng ra đón đầu xe liền! Và ngược lại thấy thấp thoáng bà bán chuối nướng ở xa, thì cô bóp thắng, rà chân cho xe dừng hẳn lại cạnh bên chỗ bà ngồi nướng chuối.

Như mọi lần, bà bán chuối nướng quen mặt, vui vẻ đón xe Thúy Minh, và đưa cho chuối nướng đã gói sẵn còn nóng hổi. Bà cười tươi đơn đả:

- Hôm nay chuối xiêm đen già rọi chín cây nên ngọt lắm đó cô. Nóng hổi vừa thổi vừa ăn, tôi đã gói sẵn cho cô rồi đây...

Thúy Minh vẫn ngồi trên yên xe đạp, thòng chân xuống đất, để giữ cho xe thăng bằng. Cô cũng vui vẻ lấy gói chuối để vào cái rổ kẽm phía trước:

- Bao nhiêu tiền đây di?
- Dạ cũng như trước, năm trái hai đồng... Tôi bán rẻ cho cô vì cô thường ăn chuối tôi nướng. Chớ khách lạ thì bốn trái hai đồng...

Thật ra miền Hậu Giang, nhất là Cần Thơ ở xa vùng biển không bị nước mặn tràn vào về mùa nước lên. Cho nên trái cây nào cũng tươi, ngon, ngọt, mướt mà, và lớn trái hơn các vùng lân cận... Đó một phần cũng nhờ địa thế miền Tây Hậu giang đây có nhiều sông ngòi, nước ngọt quanh năm đời này qua đời khác, và thời tiết ôn hòa. Vào miền Nam nước Việt, qua khỏi Sài Gòn thì chúng ta thấy đồng ruộng lúa bao la bát ngát, vườn tược cây trái sum sê, sông ngòi kinh rạch chằng chịt cho cá tôm dồi dào... Bởi nhiều đất phù sa theo nước bồi đắp, nên đất đai màu mỡ nên cây trái luôn được mùa. Người dân miền Nam ăn chắc mặc dày lại cần cù, chịu khó làm việc, không tranh giành, không bon chen danh lợi... Nên đại đa số dân miền Nam tương đối có đời sống thoải mái từ vật chất đến tinh thần.

Những ngày trực sau khi xong công việc, nhất là nửa đêm về sáng Thúy Minh thường hay đói bụng... Trong lúc tạm nghỉ mà có trái chuối nướng, gỡ bỏ vỏ lá chuối mùi khen khét bên ngoài. Nếp nướng bao bên ngoài còn ẩm, lộ lộ trái chuối xiêm chín vàng, ruột hồng thơm mật... Trên bàn có sẵn tách cà-phê sữa ấm, hay tách trà Quan Âm Kỳ Chưởng nghi ngút khói lờn vờn tỏa bay trong căn phòng nhỏ... Cô cắn miếng chuối, nhai nhỏ nhẻ từ từ... lưỡi nghe thấm ngọt, thơm mùi chuối, thêm dẻo của nếp có pha trộn vị nước cốt dừa béo. Cô hớp ngụm nhỏ cà-phê, hay nước trà nóng... Ôi lúc đó tâm tình cô cảm thấy dễ chịu và tỉnh táo trong suốt cả đêm trực dài đằng đẵng, mà kẻ nào mới nhận trực cũng không khỏi thấy ngán ơ là ngán, ngán lắm!

Có thiệt tình mới nói! Thử lúc đó ai tốt bụng đem tặng cho Thúy Minh bánh ngon ngọt, hay sô-cô-la của Pháp, của Ý, của Anh, của Đức, của Hoa Kỳ, của Hòa Lan... Bánh làm với đầy đủ chất bổ dưỡng bơ, sữa, trứng, đường hảo hạng... ngon thấu trời đi nữa mà đem lại đôi trái chuối nướng Nam kỳ Lục Tỉnh và bù thêm tiền... Cũng đừng có hòng mà mừng vội, hãy đi chỗ khác chơi, Vì Thúy Minh cô nương chẳng có chịu đổi đâu đó nghe!

Mời xem PPS [Cần Thơ Ngày Cũ](#)